

YIRCA SABUNEVİ PROJESİ KATILIMCI RÖPORTAJLARI

16 Eylül 2017 - Uygulama Atölyesi Son Gün

Sorular

- 1) Atölyelere gelmeden önce ne düşünüyordun? Sonunda ne düşünüyorsun?
- 2) Bu atölyenin mimarlık hayatında ve ortamında ne ifade ettiğini düşünüyorsun?
- 3) Böyle bir atölyenin yapılmasının nasıl bir anlamı var? Bu işin hem mimari, hem de Yırca Sabunevi oluşumu açısından geleceğini nasıl görüyorsun?

Feyza Çınar

- 1) Uygulama atölyesine girişmeden önce çok heyecanlıydım, çünkü **ilk defa tasarımında bulunduğum bir “şey”in uygulanmasına da şahit olacaktım.** Ama şahit olmaktan fazlasını ummuyordum açıkçası. Duvar imalatında bulunmak, kalıp hazırlamak hatta donatı hazırlamak hiç yapabileceğimiz şeyler gibi gelmemişti. Bu kadarını hiç beklemiyordum. Öncesindeki tasarım sürecindeki kararlarını uygulama sırasında tekrar sorguladığımız bir üretim olması en keyifli ve kazançlı tarafı oldu benim için. Kendimden beklemediğim üretimler, sanırım birlikteyken birbirimize güven vererek gerçekleşti. O yüzden çok mutlu oldum. Şeyi de tahmin ediyordum; oradaki insanların, ne kadar farklı insanlar da olsak, uyum yakalayabileceğimizi düşünüyordum. Ablaların yemek yaptığında oluşan ortam, muhabbet falan çok iyiydi, sağolsunlar.
- 2) Öğrenciyken bazı şeyleri fark edemiyoruz açıkçası. Bambaşka şeylere dikkatimiz yöneliyor. Özellikle bir yapının ya da mekanın gerçekleşmesi, tasarlanması bir süreç olarak ilerliyor. Tasarladığın direkt uzaydan düşmüş gibi konulamıyor. O yüzden bence çok etkili oldu çünkü çoğu şeye burada biz tasarımdan ziyade yapmadan önce karar verdik. **Tasarlayıp, aslında yaparken tekrar tasarladık.** Bunu deneyimlemek iyi oldu.
- 3) Düşününce mimarlık okurken kimse sana haydi sabun evi tasarlayalım diye bir şey demiyor. Okulda tasarım yaparken “hastane yapalım, gerekliliklerini biliyoruz” “ev yapacaksak şöyle olsun” diye hep öngörülerimiz üzerinden tasarlıyoruz. Kendi yaşadığımız mekanlar üzerinden düşündüğümüz düzenler var. Ama aslında onlar da spontane gelişebilecek şeyler bunu farkedemiyoruz. Sadece içinde yaşadığımız için bize bildiriyor gibi geliyor. Sabun evi de bilmediğimiz bir konuydu. “Sabun nasıl yapılır, şurada nasıl kaynatacaklar, kaynattıktan sonra ne yapacaklar vs. vs.” içindeki bütün eylemleri düşündürten, o eylemlerle birlikte tekrar şekillenen bir fonksiyon oluşturma çabasıydı. Bu yönler mimarlıkta da bence çok önemli, biz bunu çoğu zaman es geçiyoruz. **Bazen ezbere bir şeyleri yapmaya çalıştığımız için buradaki yaşamı ıskalayabiliyoruz.** Sabunevi o yüzden bizim için iyi deneyimdi. Bence yerelden beslenen bir şeyin her zaman geleceği olabilir. Manisa zeytinyağı konusunda bayağı meşhur. Bu sebeple sabun üretmenin maliyeti vs. o kadar da zorlamıyor. Sadece bir evden çıkıp buralara kadar gelmeyi başarmışlarsa eğer tabii ki daha da ilerleyebilecektir. Tamamen bu işi yapan insanların birbiriyle olan enerjisi ile birlikte ayakta duran bir şey. Enerji var oldukça da devam edecektir.

Fırat Altundağ

1) Tasarım atölyesine katılmamıştım. Uygulama atölyesi tamamen istediğim bir şeydi çünkü şantiye stajı bile yapamamıştım ben. Bir şeylerin üretiminde bulunmanın yeterince heyecan verici olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden bayağı büyük beklentiler içerisinde geldim. Bitirebileceğimizi düşünüyordum ama tabii daha önce hiç işin içinde bulunmadığım için o sürecin ne kadar süreceğinin farkında değildim. Güzel bir heyecanla geldim. Özellikle ülkemizin şartları gereği kadınlar için bir şey yapacak olmanın verdiği bir heyecan vardı.

2) **Buradaki işlerle mimarlık hayatımın kesişimi tamamen boş küme galiba. Boş küme çünkü teori ve pratik gerçekten tamamen bambaşka.** Tasarıma her ne kadar katılmamış olsam da, tasarımdaki çoğu şeyin de burada yapılmadığı da ortaya çıktı mesela. Çünkü olmuyor, yerindeki ortam olsun, hava koşulları olsun, malzeme olsun, maddi manevi bir sürü etken işin içine girince hayal edilen gibi olmuyor, belki daha güzel oluyor bu. Oranın topoğrafyasına göre bir şeylerin şekillenmesi belki daha da iyi oluyor. Sadece bilgisayarda çizilen gibi de olması belki iyi bir şey değil aslında.

3) **Hep dizilerde, filmlerde veya büyük bir yerlere gelmiş bir takım toplulukların hikayeleri anlatılır ya “biz geçmişte şunları yaşadık” gibi. Bence şu an o geçmişte biz bunları yaşıyoruz.** İleride çok daha iyi bir noktaya gidecek, biz de bunun içinde birazcık tuz atmış olduk, çorbada bizim de tuzumuz oldu. O yüzden ben daha da ileri gideceğini düşünüyorum.

Furkan Demirtaş

1) Öncelikle aslında imece usulü işlerin nasıl yürüdüğü hakkında endişem vardı. En azından organizasyon aşamasında aksaklıklar olabilir diye düşünüyordum. Fakat gayet profesyonel organize bir biçimde ilerledi. Özellikle o kolektif çalışmanın hep beraber yürümesi güzeldi. Butik oldu ama güzel oldu.

2) Kendi açımdan şimdiye kadar hiçbir zaman bu kadar yerelle ve farklı kişilerle entegre bir projede çalışmadım. Aynı zamanda bu başlı başına bir yapı stajı gibi bir şey oldu, çünkü çoğu şeyi denemiş olduk. Çoğu teknikler bakımından benim için yararlı oldu.

3) Açıkcası insanların birleşip bir arada bir şeyler yapabileceğini, özellikle büyük yerlerden destek almadan kendi çabaları ile yapabileceklerini göstermeleri açısından çok iyi bir örnek oldu. Mimarlık camiası adına konuşmak gerekirse şöyle bir durum var; **daima mimarlık alanından bakılıyor gibi bir görüş var. Fakat burada aslında hep beraber bir bilgi aktarımı ve uygulama oluyor.** İkisini eritmesi açısından çok hoş bir deneyim. İşin ileriki boyutları konusunda da, daima bu işler yapıldıktan sonra hani bir aksaklıklar olur, geriye çekilirler vs. Ama burada güzel bir hava oluştu. Köylü de sahip çıkarsa hem örnek teşkil etmesi açısından hem de güzel bir pratik olması açısından, hem de ülkemiz açısından faydalı olur bence.

Gökçe Er

1) Tasarım atölyesi gayet keyifliydi ve benim için eğiticiydi. **Çünkü hiç bilmediğim bir şey, gerçek, yapacağımız, uygulayacağımız bir şey tasarlamak.** En son Hayriye Sözen geldi, bize epey kritik verdi, o bayağı faydalıydı. 4 gün boyunca yoğun çalıştık. Zaten o zamanda biliyordum, bu uygulama atölyesini daha çok merak ediyordum. Burası da çok çok keyifli oldu. Hem arkadaş ortamı, hem yaptığımız işler. Yani her şeyi yaptık. Bayağı heyecanlı ve güzeldi her açıdan.

2) Burada doğal ve kendiliğinden olan bir şeyleri tasarlıyor olmak ve kendi elimizle bunu yapıyor olmak, toprak sıvaya, çimentoya dokunuyor olmak en önemli kısmıydı benim için. Çünkü okul hayatında şu an bir şeyler tasarlıyoruz ama bunlar gerçeğe dökülmesi çok ütopyik şeyler oluyor. Dolayısıyla bu benim için çok gerçekçi oldu. Bunun dışında toprak sıvaya bayıldım, o kısmı benim için en keyifli kısmıydı. Yaptığımız belki de en doğal olan şey oydu. Ekolojik mimarlık, sürdürülebilirlik konularına da ilgim var. O açıdan güzel bir deneyim oldu.

3) Sabunevi'nin başlangıcı da, şu an geldiği durum da çok etkileyici ama bundan sonrasında ne olur açıkçası bilmiyorum. Şu an gelecek vaat ediyor gibi görünüyor ama birazcık da kadınların elinde bu. Ve birlik, beraberlik olmak bazen çok kolay olmayabiliyor açıkçası. **Bütün bu verilen emek eğer onlara gerçekten bir şey ifade ediyorsa bu her zaman devam edecek gibi gözüküyor. Ki ediyor da,** teyzeler, ablalar bizim için çok şey yaptılar, onlar da çok emek verdiler, biz de çok emek verdik. Güzel bir yerlere gidecek umuyorum.

İdil Bayar

1) Gelmeden önce biraz daha üretimlerimizin bir noktada daha küçük ölçekte olacağını, daha birimler üzerinden gideceğini, daha kısıtlı kalemler olacağını düşünüyordum ama tam aksine beklediğimden çok daha kolektif ve üretimin çok merkezinde yer aldığımız, etriye bağlamaya varana kadar gibi, bu kadar bire bir üretim olacağını düşünmediğim bir atölye oldu. Böyle olması bence çok iyi. Hep derler ya “bu fırsat elimize geçmez”, gerçekten duvar örmek kolay kolay başımıza gelmeyebilirdi. İlginç tarafı aşırı ağır bir yükü olmasına rağmen keyifliydi, üretimin kalbinde olmak.

2) Bana organize olmak ve niyet bağlamında kıymetli geliyor. Duvar örmeye dair teorik bilgileri biliyoruz, muhtemelen de o bilgilerden yola çıkarak uygulama yaptık. **Bir noktada duvar örmüş olmak ne ifade eder bilmiyorum, ama o duvarı birlikte örmüş olmak, birlikte organize olmak ve bir noktada işin sosyal sorumluluk ve pastoral hayat içinde gerçekleşmesi daha anlamlıydı.**

3) Atölyenin anlamı; bizim suya sabuna dokunmamız, direkt olarak içinde yer almamız ve projelerde hep yaptığımız analizin analizde kalmayıp uygulamaya dönüşmesi, faydalı olmak da demeyeceğim ama ikili bir denge var galiba. Yırca'da çalışmak keyifliydi o anlamda. Buradaki üretimin devam edeceğini umuyorum, öyle de olacak gibi görünüyor. Buradaki kolektif hayatın geleceği umut vaat ediyor. Böyle bir şeyin denenmiş olması bile çok ufuk açıcı.

Hatice Kübra Öztürk

1) Gelmeden önce kimseyi tanımadığım için biraz gergindim. Uyum nasıl olacak, alışacak mıyız birbirimize, zaman nasıl geçecek diye. Biraz endişelerim vardı çünkü daha önce dernekle bir ilişkim olmamıştı, tanıştık böylelikle. Sonra gerçekten aşırı bir samimiyet, fazlasıyla bir birliktelik oldu. Gerçekten çok keyifli geçti, nasıl anlatabilirim bilmiyorum. Yaşamak lazım. Bittiği için üzgünüm. Kendimi o kadar buraya ait hissettim ki, bayadır buradaymışız gibi. Şu an bitmesi üzüyor.

2) Tabii alanım olan peyzajla ilgili pek bir şey yapamadık. İnşallah sonra gelip belki bir şeyler ekleyebiliriz. Biz de okulda mimarlıkla ilgili dersler alıyoruz, bunların hepsini görmüştük. **Böyle elini değdire değdire, içinde ola ola yapmak, nasıl yapıldığını anlamak bana çok iyi geldi.** Şu an bir ev yapabilirim. Bu yüzden değerliydi.

3) Sabunevi'nin, kadınların direnişi, ruhu beni çok etkilemişti. Buraya gelirken onun bilinci ile gelmişim. Ama burada içine girdiğim zaman çok bambaşka hissettim. Yeri geldi çok duygulandım, yeri geldi çok üzüldüm. Ve çok da mutlu olduğum anlar oldu. Hep birlikte yaşadık bu duyguları. Burada Kenan özellikle çok mücadele veriyor, çok şey yapıyor. Çok fazla sorumluluğu var, sonra da kadınlar onun arkasında, onunla beraber. Dilerim ki yapmaya çalıştığımız şey gerçekten bir sonuca ulaşır ve burası faaliyete geçer. Hem kadınlar için, hem köy için, hem diğer köyler için, hepsi için bu öncü bir hareket. Umarım her şey iyi olur.

Melih Yavuz

1) Gelirken beklentilerim yüksekti, bu katılacağım ilk atölyeydi, heyecanlıydım. Açıkcası beklentilerimi tam anlamıyla karşıladı diyebilirim. Sadece bu yorgunluk kısmını çok düşünmemiştim., şartlar düşündüğümünden biraz daha ağır çıktı ama bu keyif kaçırıcı bir neden değil benim için. Bir çok şey öğrendik burada. Okul ortamında göremeyeceğim bir sürü şey gördüm ve yaptım. Bunu yaşamak güzel bir olaydı.

2) Elimden gelen her şeyi yaptım diyebilirim, herkes için geçerli buradaki. Samimi bir ortamda kimsenin işten kaçması ya da tembellik etmesi gibi bir durum olmadı. Mimarlık işinin özü aslında buradaydı. Tasarım, ofis işleri güzel ama benim uygulamaya karşı ayrı bir ilgim var. Bu ilgiyi doyurma açısından yardımcı oldu atölye. Bu tarz uygulama atölyelerine katılmayı düşünüyorum ilerleyen zamanlarda da dernekle ya da başka oluşumlarla. **Keyifli bir şey ve bilinmesi gerekiyor, bir mimarlık öğrencisinin ve bir mimarın en başta bilmesi gerekenlerden biri uygulama işi.**

3) Buranın bitmiş halini görmeyi çok isterim. Burada bir şeyler yapılır, bir şeyler üretilirken gelip görmek, o üretime tanık olmak daha güzel olur açıkcası. Neticede ciddi bir uğraş verdik ve bunun sonucunu, meyvesini görmek çok güzel olur.

Mesut Adanır

1) Benim ilk atölyem, daha önce fırsatım olmamıştı. Tasarım ve uygulama açısından güzel bir atölye oldu bence. Bayağı bir iş yaptığımızı düşünüyorum. Hem tasarım, fikir üretme, hem de bu 10 günlük şantiye deneyiminin iyi ve ağır bir deneyim olması bakımından. İş bilinciyle yaptık arkadaşlarla.

2) Bu kolektif çalışma dediğimiz, gönüllüler üzerinden yürüyen projelere de gerek var. **İmkani olmayan, mimarlara ulaşamayan -mimarlar bayağı bir yüksekten bakan insanlar oluyor genelde- insanların böyle bir dernek aracılığıyla tasarım hizmeti alması güzel.**

3) Bu projenin köylüler tarafından desteklendiği için yaşayacağına inanıyorum. Biraz geliştirilip yaşayacağına inanıyorum. Köylülerin ilgilenmediği bir proje olsaydı umudum olmazdı ama köylüler tarafından sahiplenilmiş, bir kaç yıldır çalışılan bir proje. Bu mekanları geliştirme konusuna daha da ısınacaklarına hatta bunun köy geneline yayılacağına inanıyorum.

